

Näringsdepartementet

Till sista utposten. En översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserats samhälle (SOU 2016:54)

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) har fått tillfälle att lämna synpunkter på remissen ”Till sista utposten. En översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle (SOU 2016:54)

LRF vill inledningsvis slå fast att den samhällsomfattande posttjänsten är en grundläggande och mycket viktig funktion för att hela samhället ska få tillgång till grundläggande service som post får anses vara del av. För att olika delar i landet ska kunna bidra på ett positivt sätt till samhället, måste den samhällsomfattande posttjänsten finnas kvar i dess nuvarande form. Ett tydliggörande av den samhällsomfattande posttjänsten får inte innebära försämringar i postservice till landsbygden.

Vid en eventuell översyn av den samhällsomfattande posttjänsten måste hänsyn tas till hur behoven av postservice ser ut i olika delar av samhället. Där behoven föreligger, bör hög servicenivå bibehållas. Det kan även vara intressant att se hur en utjämning av kostnader kan fördelas mellan städer och landsbygden. Där landsbygdens behov av postservice är högre, enligt utredningen, kan övervägande göras att staden får dela kostanden för en hög servicenivå på postservice på lands och glesbygden.

LRF anser att Postnord ska ha ett fortsatt uppdrag att ”Tillhandahålla en samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet i hela landet”. Omfattningen och kvalitetsdefinitionen av den samhällsomfattande posttjänsten bör tydliggöras utifrån samhällets och mottagarnas behov och förväntningar, så att vardagen fungerar på ett tillfredsställande sätt för företag och boende i landsbygden.

Den samhällsomfattande posttjänsten bör tillhandahållas i landsbygden utan krav på vinst från staten därför bör uppdraget till Postnord, som tillhandahållare av den samhällsomfattande posttjänsten, förtydligas när det gäller leveransfrekvens, förväntad kvalitet samt redovisning av kostnader och

indikatorer för kvalitetsuppfyllelse (förväntad och upplevd kvalitet).

Som stöd/komplement till PTS tillsynsuppdrag bör Länsstyrelserna, i samverkan med PTS, ha ett bevakningsuppdrag avseende tillgänglighet till posttjänster, kvalitet vid postutdelning, mm. Bevaka förändringarna på marknaden så att posttjänster motsvarar samhällets behov i Sveriges landsbygder.

Remissens uppkomst beror på en rad olika parametrar, men en huvudbärande del i remissen är det digitaliserade samhället. LRF håller med om att Sverige har tagit stora kliv framåt i det digitaliserade samhället och att det idag ses som naturligt inte bara att ha tillgång till snabb och effektiv infrastruktur (bredband), utan även att tjänsteutvecklingen i bredbandet har och kommer att utvecklas snabbt de kommande åren.

Det är i detta hänseende oroväckande att remissen inte tar större hänsyn till hur tillgången på grundläggande snabba bredband idag ser ut i hela landet. Till dags datum är ca 20 % på landsbygden försedd med snabba bredband, vilket ger LRF en oro när remissen bygger antagande om att det är bredband som ersätter samhällsviktiga tjänster som tex. postbefordran, myndighetskontakt mm. LRF är medveten om den snabba utvecklingen avseende utbyggnad av bredband på landsbygden, men vi inser även att det krävs stora resurser från samhället för att bygga ut denna viktiga samhällsinfrastruktur, som bredband är. Om försämringar av samhällsviktig service som tex postdistribution baseras på tillgången av bredband i hela landet, bör den låga tillgången till snabba bredband på landsbygden, få ett större utrymme i övervägande och slutsatser. Det kan även antas att de tjänster och service som i framtiden ses som grundläggande, behöver betydande bredbandshastighet.

LRF anser även att staten har ett ansvar att säkerställa att alla människor i hela landet har tillgång till samhällsviktiga tjänster som tex. post, telefoni, infrastruktur som bredband och vägar, skolor mm.

Postnords lantbrevbärartjänst är en mycket viktig service och funktion för LRFs medlemmar i hela landet, samt alla som driver företag och bor på landsbygden. Dagens service, innehåll och kvalitet hos lantbrevbärarna är inte förhandlingsbart för LRF.

Tillgång till postservice och postombud för företagen är mycket viktigt. LRF anser att det är intressant att titta på vilken typ av verksamhet som företagen bedriver, och hur nära företaget har till ombudstjänster. Exempel på samhällsviktiga företag är de som producerar mat och värme samt material som kommer hela samhället till del. Utan företag på landsbygden som levererar

nyttigheter till hela samhället, som tex. mat, klarar vi inte av att försörja vår befolkning. Det är därför viktigt för hela samhället att dessa samhällsviktiga företag kan fortsätta att utveckla sina företag så att leveranser till hela samhällets nytta säkerställs.

Det är positivt att utredningen har haft dialog med övriga utredningar som påverkar innehållet i remissen. Att hänsyn tas i postfrågor avseende en sammanhållen landsbygdspolitik är grundläggande för att politiken ska få genomslag. Om försämringar avseende nedmontering av viktiga samhällstjänster som postbefordran och nedmontering av koptarnätet kommer före den utredningens slutleverans, minskar regeringens möjligheter att få en sammanhållen landsbygds politik som ger effekt i hela landet. En bättre samordning av vilka samhällstjänster som staten ska tillhandahålla och dess innehåll, måste ske för att hela landet ska få samma förutsättningar att utvecklas, bidra till samhällsutvecklingen och tillväxt.

För att ha möjlighet att driva företag i hela landet med likvärdiga konkurrensvillkor, är det viktigt med grundläggande samhällsservice av god kvalité som tex. postutdelning och hämtning. Utredningen konstaterar att företag har fortsatt stort behov av snabb postbefordran av brev. Företag på landsbygden följer samma mönster som företag i staden och brevöversändelser är fortsatt mycket viktigt för denna grupp. Det är även på landsbygden som det finns sämst tillgång till bredband, som påverkar möjligheten till övergång till digitala tjänster avseende postservice. Det betyder att företag på landsbygden behöver en fortsatt god service av brevbefordran.

En viktig service för företagen på landsbygden är tillgången till paketsdistribution. Denna service har blivit allt viktigare under de senaste åren, då nedläggningar och förflyttning av service och butiker från landsbygden har skett. En väl fungerande E-handel och paketsdistribution har säkerställt att företagen på landsbygden får tillgång till viktiga varor och tjänster och här har postbefordran en viktig roll att fylla. Även om många av de varor som idag skicks går med paket, är postbefordran en fortsatt viktig service som innebär att företag kan få tillgång till den service de har behov i sitt företag. För företag inom det gröna näringslivet, som har behov av snabba leveranser som kan vara av känslig karaktär, är övernattbefordran och en hög service av post och paketsdistribution mycket viktig för möjligheten att driva företag.

Tillgänglighet till postlådan är i många fall mycket viktig. För företag och boende på landsbygden är tillgång till och närhet till postlådan en grundläggande service som LRF värnar högt. Att brevlådan ligger nära bostaden eller arbetsplatsen, är en mycket viktig fråga för företag på landsbygden. LRF ser en

trend att brevlådorna flyttar längre från hushållen, denna utveckling ser vi mycket allvarligt på.

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Sofia Lindblad

Expert infrastruktur och landsbygd